

Верховний
Суд

Велика Палата Верховного Суду: здобутки та подальші завдання

Всеволод Князєв

Секретар Великої Палати Верховного Суду

Закон України від 02 червня 2016 року «Про судоустрій і статус суддів»

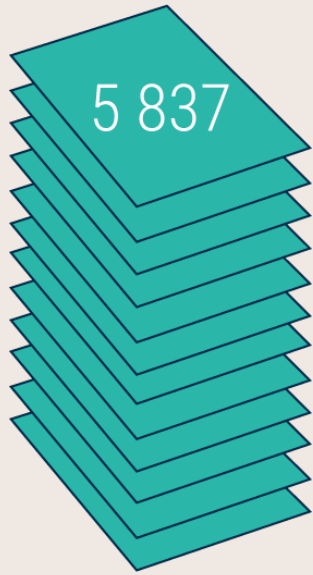
Велика Палата Верховного Суду є постійно діючим колегіальним органом Верховного Суду, до складу якого входить двадцять один суддя Верховного Суду.

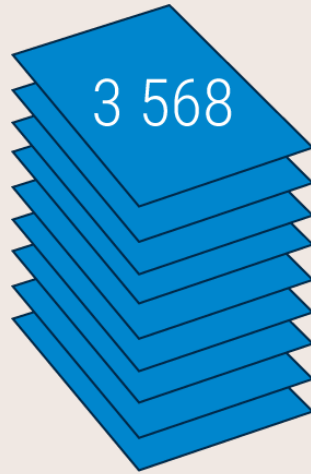
Велика Палата Верховного Суду:

- 1) у визначених законом випадках здійснює перегляд судових рішень у касаційному порядку з метою забезпечення однакового застосування судами норм права;
- 2) діє як суд апеляційної інстанції у справах, розглянутих Верховним Судом як судом першої інстанції.

Надійшло до Великої Палати Верховного Суду:

Надійшло усього

(61%)
у касаційному порядку

(83%)
з питань порушення правил
предметної чи суб'єктної
юрисдикції (всього за три роки).

Нова редакція процесуальних кодексів:

Справа підлягає передачі на розгляд Великої Палати Верховного Суду, коли учасник справи оскаржує судові рішення з підстав порушення правил предметної юрисдикції, крім випадків, якщо:

- 1) учасник справи, який оскаржує судові рішення, брав участь у розгляді справи в судах першої чи апеляційної інстанції і не заявляв про порушення правил предметної юрисдикції;
- 2) учасник справи, який оскаржує судові рішення, не обґрунтував порушення судом правил предметної юрисдикції наявністю судових рішень Верховного Суду у складі колегії суддів (палати, об'єднаної палати) іншого касаційного суду у справі з подібною підставою та предметом позову у подібних правовідносинах;
- 3) Велика Палата Верховного Суду вже виклала у своїй постанові висновок щодо питання предметної юрисдикції спору у подібних правовідносинах.

Протягом 2020 року після ухвалення змін до процесуального законодавства надійшло всього 59 справ у касаційному порядку з підстав порушення правил предметної/суб'єктної юрисдикції.

Відступ від правових позицій

Велика Палата Верховного Суду здійснила відступ від правових позицій:

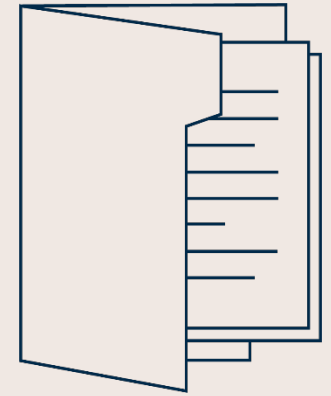
- 1) ВСУ – 73 рази;
- 2) касаційних судів у складі ВС – 36 разів;
- 3) ВП ВС – 18 разів.

Виключна правова проблема

За час роботи надійшло **219** справ із виключною правовою проблемою.

Деякі критерії визначення виключної правової проблеми:

- проблема є важливою для судової практики і має між'юрисдикційний характер;
- наявні суттєві прогалини та суперечливість законодавства, необхідність застосування аналогії права, принципу верховенства права;
- вирішення правової проблеми суттєво вплине на економіку держави в цілому, на засади формування зовнішньої або внутрішньої політики держави;
- проблема існує у великій кількості справ, практика розгляду яких є розрізненою або відсутня, а вирішення правової проблеми потребує встановлення балансу між суттєвими інтересами держави або суспільства та інтересами приватних осіб;
- є необхідність для звернення до ЄСПЛ для отримання консультативного висновку з принципових питань, які стосуються тлумачення або застосування прав і свобод, визначених Конвенцією (Протокол №16).

Перегляд судових рішень у зв'язку з виключними обставинами – встановлення міжнародною судовою установою, юрисдикція якої визнана Україною, порушення Україною міжнародних зобов'язань при вирішенні справи судом

Розгляд справ в апеляційному порядку

Всього надійшло 1 268 апеляційних скарг.

Протягом 2017-2019 років кількість справ в апеляційному провадженні складала 22-25% від усіх справ.

Протягом 2020 року – більше 70% від усієї кількості справ.

Основні категорії справ, що розглядаються в апеляційному порядку:

- 1) оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
- 2) зразкові справи;
- 3) виборчі спори.

Справи щодо оскарження рішення Вищої ради правосуддя, ухваленого за результатами розгляду скарги на рішення її Дисциплінарної палати

Надійшло таких справ – 141.

Скаргу задоволено в 15 справах (11%).

Стаття 52 Закону України «Про Вищу раду правосуддя»:

Рішення Вищої ради правосуддя, ухвалене за результатами розгляду скарги на рішення Дисциплінарної палати, може бути оскаржене та скасоване виключно з таких підстав:

- 1) склад Вищої ради правосуддя, який ухвалив відповідне рішення, не мав повноважень його ухвалювати;
- 2) рішення не підписано будь-ким зі складу членів Вищої ради правосуддя, які брали участь у його ухваленні;
- 3) суддя не був належним чином повідомлений про засідання Вищої ради правосуддя - якщо було ухвалено будь-яке з рішень, визначених пунктами 2-5 частини десятої статті 51 цього Закону;
- 4) рішення не містить посилань на визначені законом підстави дисциплінарної відповідальності судді та мотиви, з яких Вища рада правосуддя дійшла відповідних висновків.

Верховний
Суд

Дякую за увагу!